

Лариса САЄНЧУК,
1936 р. н., с. Майдан-Невірків

Мої батьки жили у великому і красивому селі Майдан-Невірків, господарювали на землі. Крім того, тато був вчителем українських початкових класів, керував гуртком “Рідна хата”.

Наприкінці зими 1944 року ми переїхали у Сагринь. Це було велике українське село, де стояв загін – близько десяти озброєних українців. Власне під захист до Сагриня втікало багато людей з навколишніх сіл. Ми поселились у приміщенні школи.

Ввечері, 9 березня 1944 року, мама пішла у с. М’яжке, щоб забрати деякі речі. Я чекала її, сидячи на горбку, і бачила, як навколо горіли українські села, чулися постріли і маси людей втікали рятуватись у Сагринь.

Сподіваючись, що жінкам, та ще й з малими дітьми, нічого не загрожує, мати вмовила батька залишити нас і вибратись із села. На світанку, 9 березня 1944 року, батько втік у ліс, а ми з мамою заховались у пивниці коло школи.

Навколо лунала страшна стрілянина. Поляки підпалили школу. Ми чули, як перед смертю розпачливо кричала жінка із сусідньої хати. Мені здається, що якраз після цього мама зрозуміла, що нам не вдасться врятуватись. У пивницю зайшло троє поляків, один із них сказав: "Strzelaj". Мама заховала мене за себе — це врятувало мені життя, хоча я й була поранена у ліве плече. Мати померла у мене на руках. На той час я мала всього 7 років... У цю ніч в Сагрині загинуло лише з нашої родини 12 чоловік: Саєнчук Параскевія, моя мама, розстріляна; Бучко Лука, розстріляний; Бучко Іван, розстріляний; Бучко Марія, розстріляна; Бучко Ярослав, розстріляний; Бучко Олег, розстріляний; Бучко Петро, розстріляний; Бучко Анна, розстріляна; Син Петра та Анни, грудна дитина, розстріляний (з великої сім'ї Бучків живою залишилась тільки мати з двома дітьми); Обухович Юліан, розстріляний; Обухович Петро, розстріляний; Обухович Людмила, шестирічна дитина, заживо згоріла (її впізнали по ланцюжку з хрестиком на шиї).

Погром Сагриня тривав цілий день і цілу ніч. Надвечір мене забрали до сусіднього льоху, а зранку за мною приїхав батько, який вже про все знав. На другий день родина ховала маму. По дорозі на цвинтар гріб мусили притрусити соломною, щоб не було видно, що ми веземо. Маму поховали на українському цвинтарі в містечку Тишівці. На могилі поставили дерев'яний хрест, на якому батько ножем вирізав мамине ім'я. Зараз той цвинтар закритий, заріс бур'яном.